

Komentář k testům ze 17. a 18. 4. 2012 (JAP111a, b)

Nemohu nepoukázat na skutečnost, že pouze 3 (slovy „tři“) z 21 studentů, kteří psali úterní test, napsalo frázi o příjezdu vlaku (učebnice str. 209) tak, jak byla uvedena v učebnici. Fráze je třeba se naučit tak, jak jsou dané (ustálenost je základním principem frazeologie). Není možno měnit partikule (již víme, že *wa* a *ga* představují rozdíl v informační struktuře) ani plnovýznamová slova (*tóčaku suru* by sice v daném kontextu fungovat mohlo, fráze ale vyžaduje sloveso *mairu* – z důvodů ustálené zdvořilosti).

Blíží se konec semestru a s ním kvalifikační test. Ten určí rozhodující hodnocení všech průběžných testů (které je předpokladem pro připuštění ke zkoušce). Přestože hlavní pozornost kurzu je věnována gramatickým konstrukcím, upozorňuji: neberte frazeologii na lehkou váhu. Stále také platí, že chci, abyste pasivně ovládali veškeré lexikum, které je v učebnici Genki, i co se týče písma (tj. *kandži*, kterými je lexikum zapsáno, nemusíte umět napsat – pokud jste je neprobrali v kurzech písma – musíte je ale umět přečíst).

Dovoluji si komentovat následující body z posledních testů:

- 1) Překvapilo mě, kolik z Vás (celkem 9) není schopno po deseti probraných lekcích Genki správně přepsat do japonštiny anglické jméno „Mary“. Se jménem „Jiří“ je to o něco obtížnější, především proto, že se v Japonsku poněkud změnila norma (dříve běžné *イルジー* dnes většinou nahradilo *イジー*). Každopádně stále platí, že jména nepřekládáme, nemodifikujeme, pouze přepisujeme do *katakany* foneticky (fonologicky) tak, jak jsou („Jiří“ tedy není **ジリー*, **ヤイルカ* ani **ユラ*).
- 2) Užití formálního substantiva *no* nezbavuje povinnosti užít patřičnou pádovou partikuli. Nemálo z vás ji vynechalo.
- 3) Objevuje-li se v japonštině deziderativ (-*tai*) ve spojení s *to iu* a subjektem v jiné než „uči“ osobě, je to dáno charakterem deziderativu (jeho „subjektivním chápáním“). Neznamená to, že musí být nutně překládáno *to itte imašita* jako „řikal“, často stačí překládat pouze deziderativ (a *to itte imašita* brát jako nepřekládaný pomocný predikativ).
- 4) Když už někteří z vás chtěli překládat větu s deziderativem a *to itte imašita* pomocí „řikal“, měli by vědět, že je rozdíl mezi otázkami „řikal X?“ a „řikal, jestli X?“. I japonština má prostředky, jak tento rozdíl vyjádřit (budete se jej učit v příštím ročníku). Deziderativ osoby „*soto*“ tak, jak jsme se jej učili (*s to itte imašita*), dává prostor pouze k interpretaci prvním způsobem.
- 5) Zadání japonských vět pro překlad do češtiny/slovenštiny čtete před započítáním překladu vždy až do konce. Vyhnete se tak opomenutí koncových partikulí, které zcela mění modalitu věty (a rozdíl mezi oznamovací a tázací větou existuje).

Výsledky testu:

399419 – V úterý pár lexikálních a morfologických nedostatků (čas v konstrukci se slovesem *naru*). Středeční test velmi dobrý (asi bych volil jiný výraz než *kawaii* pro „pěkný“ ve spojení s kloboukem).

398827 – V úterý pár lexikálních nedostatků („delší vlasy“ nebudou *大きいかみ) a jednou nevhodně kontextová partikule namísto pádové. Středeční test velmi dobrý. Uvidíme, zda jde o znak tendence zlepšení.

382487 – V úterním testu jste vynechala osobnostní sufix, měla jednu nevhodnou partikuli a nevhodný výraz pro „film“. Týká se Vás 2) a 4). Jako studentka japanistiky (po tolika semestrech) byste měla znát název nejvýznamnějšího díla japonské literatury v originále. Konstrukci s *koto-ga aru* jste neměla správně.

384025 – Týká se Vás 1) („Mary“ a také osobnostní sufix). Pozor na rozdíl mezi *kirei-na* a *kirai-na*.

400356 – Ve středečním testu jste opomněl sufix zdvořilosti u konstrukce s deziderativem.

382825 – Úterní test slabší. Týká se Vás 1) a velmi nesprávně jste užila partikuli *mo*. Středeční test v podstatě bez chyby (jen si zkuste ověřit pořadí tahů při psaní dvojitých „skobiček“ 『』).

361997 – Týká se Vás pouze partikule ve frázi s přijíždějícím vlakem. Jinak OK.

383927 – Týká se Vás 1) a 5). Ve středečním testu jste měl nesprávně ohnutý predikativ s deziderativem.

258571 – Týká se Vás 2). Nepřesně jste utvořila konstrukci s *koto-ga aru*. Modalita věty zakončené partikulí *jo* je poněkud odlišná od modalita věty zakončené partikulí *ne*. Pozor na pádovou partikuli pro objekt v konstrukcích s deziderativem.

402439 – I Vás se týká 5). Také pozor na pádovou partikuli pro objekt v konstrukcích s deziderativem.

397584 – Týká se Vás „Mary“ a pádová partikule v konstrukci s deziderativem (naznačil jsem sice, že *wo* je akceptovatelné, ale také jsem zdůraznil, že po vás budu místo ní vyžadovat partikuli *ga*). Ve větě *s kami-mo nagaku narimašita* je výraz *ima* nadbytečný. Pokud byste chtěla vyjádřit „nynější“ stav, bylo by třeba celou konstrukci uvést v jiném vidu (...*natte iru*).

368286 – Týká se vás 1) a 5). Také se opět projevilo, že jste se *-na* adjektiva neučila kompletně (vynechala jste koncovku *-na*).

399169 – Týká se Vás 1) a partikule v konstrukci s deziderativem. Jedna ze středečních vět pro překlad do češtiny byla přeložena příliš nepřesně.

383046 – Pozor na partikule. Také se Vás týká „Mary“.

341791 – Spíš drobnosti. 何 není „kdo“. Také pozor na to, že na *ga* se v deziderativu mění pouze *wo*, žádné jiné pádové partikule.

398705 – Týká se Vás 5). Také jste nezvládl konstrukci s *koto-ga aru*, chyběla Vám jedna partikule a koncovka *-na* adjektiva.

398688 – Týká se Vás 1), 2) (a další chybějící pádová partikule ve středečním testu).

383459 – Týká se Vás 1) a 4). Několik dalších nepřesností (konstrukce s *koto-ga aru*, nějaké chybějící slabiky).

400238 – Týká se Vás 2), 4) a 5). Také pozor na pádové partikule v konstrukcích s deziderativem.

263714 – Týká se Vás 2) a 4), konstrukci s *cumori* jste měla nepřesně, také nesprávně některé pádové partikule (pro objekt v nedeziderativních konstrukcích máte tendence používat partikuli *ga*. V aktivních větách je zapotřebí téměř vždy *wo*).

400220 – V konstrukci s *koto-ga aru* jste vynechal pádovou partikuli (hovorové výrazy v testu neuznávám). Také se Vás týká 1).

Případné dotazy jsem jako vždy připraven zodpovídat buď během výuky, nebo v čase konzultačních hodin.

J. Matela